

práva. Jak se na základě takového právního důvodu nabývá práva zástavního jest uvedeno v §§ 451 a násl. obč. zák. I kdyby bylo došlo ke zřízení smluvního práva zástavního, nebylo by toto, jak rekursní soud poukazem na § 1 čís. 5 ex. ř. správně dovodil, způsobilé, by bylo podkladem exekuce, která byla zahájena na základě jiného exekučního titulu k realizaci jinakého, soudcovského, zástavního práva. Tím by se vlastně realizovalo smluvní právo zástavní, aniž by tu bylo exekučního titulu, který teprve umožňuje zahájení exekuce a tím realizaci smluvního práva zástavního. Soud první stolice hledí sám dovoditi, že je tu smluvní právo zástavní, bránící tomu, by exekuce nebyla zrušena; tím osobuje si v podstatě právo, rozhodovati o platnosti smíru a o platnosti zástavní smlouvy a o vzniku a platnosti smluvního práva zástavního. To vše se však vymyká z působnosti exekučního soudce (srovnej §§ 17 druhý odstavec a 36 a násl. ex. ř.). Právem proto rekursní soud zrušil exekuci.

Čís. 8970.

Procesní soud, u něhož byla podána jen žaloba o rozluky manželství, nikoliv žaloba o placení výživného ani na odvolání daru, není příslušným rozhodovati o návrhu na povolení prozatímního opatření majícího za účel zajištění nároku na výživné nebo na vrácení daru.

(Rozh. ze dne 16. května 1929, R I 332/29.)

Manželka, podavši na manžela žalobu o rozluky pro hluboký rozvrat manželství, navrhla u procesního soudu, by prozatímním opatřením bylo poddlužníku, bance A., zapovězeno vydati vklad, tvrdíc, že odvolala manželi darování vkladů. Soud první stolice prozatímní opatření povolil, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Žalobkyně domáhá se žalobou rozluky manželství, v níž tvrdí, že notářským spisem darovala manželi 50.000 Kč, které vložila na vkladní knížku u banky A., filiálky v H. Dále tvrdí, že žalovaný pokusil se peníze, jichž darování výslovně odvolala, v bance vyzvednouti, dodávajíc, že vybráním vkladu byl by její vyživovací nárok ne-li zmařen, alespoň v nejvyšší míře ohrožen. O výživné však vůbec žalováno není ani na odvolání daru. Hledíc k ustanovení § 387 první odstavec ex. ř. («vor welchem der Prozess in der Hauptsache anhängig ist») zřejmo, že nemohl býti návrh na povolení prozatímního opatření podán u procesního soudu, u něhož podána jen žaloba o rozluky manželství, nýbrž u soudu okresního, uvedeného v druhém odstavci cit. §. Nehledíc k tomu nebylo osvědčeno, že dar byl odvolán z důvodu uznaného za přípustný v obecném zákoníku občanském, ani že jest tu objektivní věcná potřeba zajištění nároku na vrácení daru pokud se týče nároku na placení výživného. Nelze ani tvrditi, že jest žalobní nárok žalobkyně na povolení rozluky ohrožen tím, že by si žalovaný peníze mu darované vyzvedl z peněžního ústavu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění, neboť jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, že procesní soud první stolice není příslušným rozhodovati o návrhu stěžovatelky na povolení prozatímného opatření, poněvadž stěžovatelka se domáhá žalobou u krajského soudu jen rozluky manželství, nedomáhá se však posud placení výživného a nepodala ani žalobu na odvolání daru. Nerozhoduje, že se stěžovatelka zmiňuje v žalobě o rozluku manželství i o tom, že odvolala dar pro hrubý nevděk a že si vyhrazuje nárok na výživné. Poněvadž sama tvrdí, že navržené prozatímné opatření má za účel zajistiti její nárok na vrácení daru nebo na výživné, avšak posud byla podána žaloba jen o rozluku manželství, nelze tvrditi, že rozepré ve věci hlavní jest zahájena u krajského soudu v H., a právem dospěl rekursní soud k úsudku, že soud první stolice není podle § 387 ex. ř. příslušným rozhodovati o návrhu. Dovolacímu rekursu nebylo proto vyhověti, aniž bylo třeba zabývati se otázkou, zda jsou tu zákonné předpoklady prozatímného opatření.

Čís. 8971.

Námítka proti výpovědi z nájmu, že vypovídaná strana jest chráněna zákonem o ochraně nájemců, není námitkou formální, k níž by slušelo výpověď nebo žalobu na vyklizení odmítnouti usnesením pro nepřipustnost pořadu práva, nýbrž námitkou hmotného práva, k níž nutno rozsudkem zrušiti výpověď nebo zamítnouti žalobu na vyklizení.

Zákon o ochraně nájemců ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.

»Náhradním bytem« podle § 32 zák. jest jen takový byt, jenž podle ustanovení §§ 1 (2) čís. 9, 12, 13 a 16 zák. na základě soudního rozhodnutí po provedení řízení předepsaného v zákoně na ochranu nájemců musí býti opatřen, by mohla býti proti nájemci povolena výpověď z jeho dosavadního bytu; není jím však byt, jenž mimosoudně bez soudního povolení výpovědi jen fakticky byl opatřen jako náhradní byt. Dohodou, že nájemce má míti v takovém novém bytě též práva jako v bytě dřívějším, nestal se náhradní byt bytem podléhajícím zákonu na ochranu nájemníků, byl jí však přivoděn právní účinek, že smí býti z náhradního bytu dána výpověď jen z důvodů, z nichž lze při bytech podléhajících ochraně nájemců udělití svolení k výpovědi.

(Rozh. ze dne 16. května 1929, Rv I 773/29.)

Soudní výpověď z bytu procesní soud první stolice k námitkám žalovaného zrušil. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Rozhodným jest, jak první soud zcela správně uvedl, zodpovědění otázky, zda sporný byt jest posuzovati jako byt podléhající ochraně nájemníků, čili nic. První soud přisvědčuje k této otázce a odvolává se na ustanovení § 32 zák. na ochr. náj., vycházeje ze zjištění, že byt byl žalovanému opatřen jako náhradní byt za dosud používaný byt